

Aan de gemeenteraad van de gemeente Utrecht
P/a: Stadskantoor
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht

Zeist, 23 juli 2021

Betreft: Zienswijze Stichting Milieuzorg Zeist e.o. inzake Omgevingsvisie USP 2040, inclusief Plan-MER

Geachte raadsleden,

Via de media is bekend gemaakt dat de: 'Omgevingsvisie USP 2040', inclusief de bijbehorende 'Plan-MER Omgevingsvisie USP' voor de periode van 15 juni t/m 26 juli voor het indienen van zienswijzen ter inzage is gelegd. Recent is deze periode vanwege de vakantie verlengd tot en met 30 augustus 2021.

Gaarne maakt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van de geboden gelegenheid gebruik een zienswijze op de betreffende omgevingsvisie, inclusief Plan-MER in te brengen. Eerst zal nog kort worden stilgestaan bij het planproces, waarna een inhoudelijke reactie zal worden gegeven. Afgesloten zal worden met een conclusie.

1. Planproces

De stad Utrecht heeft de ambitie om verder te groeien, hetgeen kennelijk ook voor het USP geldt. Zo beogen de grootste eigenaren, te weten de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht, grootschalige aanpassingen aan hun gebouwen. Verder is er in het USP een voortdurende vraag naar ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, zoals (tijdelijke) woonruimte voor studenten en medewerkers, meer ruimte voor voorzieningen, sport en ontspanning en meer ruimte voor R&D bedrijven.

De ambitie is dan ook om de kennisconcentratie van het Utrecht Science Park verder door te ontwikkelen en zodoende de maatschappelijke én de economische waarde van het gebied voor de stad, de regio en ook (inter)nationaal verder te vergroten.

Daarnaast ligt er zowel vanuit de Universiteit Utrecht en ook het UMC, evenals de gemeente en andere gebiedspartners de opgave om het USP meteen ook toekomstbestendig en ook vitaal te maken.

Alhoewel ook al eerder diverse visies voor het USP zijn opgesteld (zie o.a. ook: 'Visie de Uithof (Utrecht, 2005)'), is besloten een geheel nieuwe Omgevingsvisie te maken, dat kennelijk ook gezien de verwachte invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022.

In ieder geval is in 2018 door de USP-partijen een: 'Ambitiedocument USP - Een vitale omgeving voor leren, werken, zorgen en verblijven (Universiteit Utrecht, 2020)' opgesteld, waarin zij een beeld geven hoe volgens hen het gebied verder ontwikkeld zou kunnen worden.

Teneinde tot een omgevingsvisie te komen is daarna eerst in 2019 een: 'Startnotitie Omgevingsvisie USP' opgesteld, waarin de opgaven en ook een aantal onderzoeksvragen zijn aangegeven.

Daarna is in 2019 een enquête uitgezet (met uiteindelijk 3.000 deelnemers) en ook daarop volgend begin 2020 een zogenaamd USP-Lab 1 georganiseerd (met 150 deelnemers).

Vervolgens is mede op basis van de uitkomsten van de enquête en ook het USP-Lab 1 een:

‘Uitgangspuntennotitie Omgevingsvisie Utrecht’ (mei 2020) opgesteld, waarin aan de hand van een viertal hoofdambities (en bijbehorende thema’s) de uitgangspunten voor de toekomstige ontwikkelingen van het USP worden geschetst, inclusief een aantal bijbehorende onderzoeksvragen. Daarbij gaat het dan om het volgende viertal hoofdambities:

- Levendig kenniscentrum met een mix van functies;
- Groen en gezond landschap;
- Leefbaar en bereikbaar;
- Zichtbaar duurzaam en gastloos.

Op basis van dat viertal hoofdambities en bijbehorende uitgangspunten en met name ook onderzoeksvragen hebben dan in juli en oktober 2020 een tweetal verdiepingssessies plaatsgevonden, dat dan mede n.a.v. een eerste globale schets van de totale visie. De keuzen die daarbij nog voorlagen zijn voorts waren dan weer onderwerp van gesprek bij het USP-Lab 2 begin 2021.

Daarnaast is er ook nog een zogenaamd ‘Partneroverleg’, waarin dan alle betrokken stakeholders zouden zijn vertegenwoordigd, evenals een zogenaamde ‘Overhedenoverleg’.

Vrijwel parallel aan het opstellen van de Omgevingsvisie is ook een zogenaamde: ‘Plan-MER’ opgesteld. Daartoe is dan eerst een: ‘Concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-MER Omgevingsvisie USP’ voor het indienen van zienswijzen ter inzage gelegd. Op die: ‘Concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-MER Omgevingsvisie USP’ is door een aantal organisaties en ook een bewonersgroep een zienswijze ingediend, waaronder door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o.. In de: ‘Reactienota NRD Omgevingsvisie USP’ is daar door de gemeente een reactie op gegeven.

Thans is dus zowel de: ‘Omgevingsvisie USP’ en ook de bijbehorende ‘Plan-MER’, inclusief bijbehorende bijlagen voor het indienen van zienswijzen ter inzage gelegd.

2. Inhoudelijke aspecten

Eerst zal een algemene reactie worden gegeven, waarna nog bij een aantal meer specifieke aspecten zal worden stilgestaan.

2.1 Algemeen

Participatie

Allereerst wil de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. haar complimenten uitspreken voor de wijze waarop diverse stakeholders en ook omwonenden bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie USP zijn betrokken, dat ook ten tijde van corona, waarbij zowel online-sessies zijn gehouden, als ook fysieke bijeenkomsten, zij het wel dat daarbij nadrukkelijk ook rekening werd gehouden met de corona-richtlijnen.

Wel blijft het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. toch onduidelijk hoe dan aan hetgeen dat tijdens de diverse verdiepingssessies en ook het USP-Lab 2 is ingebracht uiteindelijk in de Omgevingsvisie een plek is gegeven. Dus in die zin zou het wellicht goed zijn als ook de verslagen/uitkomsten van de diverse in die zin gehouden sessies en ook het USP-Lab 2

alsnog publiek zouden worden gemaakt zodat iedereen daar kennis van kan nemen, althans voor zover daar op dit moment nog geen sprake van is¹.

Plan-MER

Zoals ook onder het hoofdstuk 1: 'Planproces' reeds aangegeven is door o.a. de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. een zienswijze op de: 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Omgevingsvisie USP' ingebracht. Zij heeft er daarbij met name ook voor gepleit om toch met diverse alternatieve scenario's te werken, dus feitelijk 'plan-alternatieven'. Bezien we evenwel de: 'Plan-MER' dan wordt eigenlijk maar met een 'Plan-alternatief' gewerkt en dat is dan meteen ook het 'maximale scenario', dus inclusief een uitbreiding met o.a. 4.000 woningen (voor studenten en medewerkers) en ook 4.000 arbeidersplaatsen, waarbij onder bepaalde voorwaarden, dus uitgaande van een 'parkeerplafond', een verdere uitbreiding met nog eens 4.000 arbeidsplaatsen, dus een uitbreiding met 8.000 arbeidsplaatsen, wordt mogelijk gemaakt.

Waar het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. evenwel om ging is bijvoorbeeld een scenario/variant waarbij van een beperktere groei van het aantal woningen en arbeidsplaatsen zou worden uitgegaan², maar wel door het nemen van tal van maatregelen het USP duurzaam en dus toekomstbestendig zou worden gemaakt, dat dus zonder dat daardoor bijvoorbeeld de druk om de omgeving zou toenemen. Dat ook aangezien de druk op die omgeving ook nu al aanzienlijk is en feitelijk o.i. al zijn grenzen heeft bereikt, zoals de recreatieve druk op de aan het USP grenzende landgoederen van Amelisweerd & Rhijnauwen. Weliswaar is het USP zelf natuurlijk niet verantwoordelijk voor die druk als geheel, want de oorzaak daarvan ligt veel meer op het vlak van de hele regio (en mogelijk ook nog verder), maar de ontwikkelingen op het USP kunnen daar wel een verdere bijdrage aan geven.

Verder zie je steeds meer dat een plan-m.e.r. geen milieueffectrapportage (sec) meer is, waarbij dan specifiek de milieueffecten van bepaalde ontwikkelingen in beeld worden gebracht, dat dus t.o.v. de zogenaamde 'referentiesituatie', maar dat eerder een toetsing plaatsvindt aan bepaalde ambities en dat dan met zogenaamde plussen en minnen, dus vaak in kwalitatieve zin. O.i. kunnen daardoor toch die milieueffecten (sec) meer op de achtergrond raken. Bovendien is het zo dat als je bepaalde ambities uitspreekt en maatregelen neemt en deze dan vergelijkt met de 'referentiesituatie' dat je dan al snel natuurlijk een positieve score t.a.v. bepaalde thema's kunt verwachten.

Hoe dan ook, wel goed dat er per thema en ook nog uitwerkingsopgaven bepaalde 'Spelregels' zijn opgesteld, mede ook om te bezien of uiteindelijk wel aan bepaalde wettelijke kaders zal worden voldaan (zie in deze ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 18: 'Spelregelkader'). Wel is het daarbij dan nog wel de vraag of hoe dat 'Spelregelkader' dan uiteindelijk ook daadwerkelijk zal worden verankerd in de 'Omgevingsvisie' zelf, want dat is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. toch nog niet geheel duidelijk. Zo wordt in de: 'Omgevingsvisie' en dan met name de daarbij behorende Bijlage 1: 'Uitvoeringsaspecten' wel aan dat 'Spelregelkader' gerefereerd (zie in deze dus ook Bijlage 1: 'Uitvoeringsaspecten' en dan onder het hoofdje: 'Spelregelkader', pag. 179, maar beter zou

¹ Vergelijk in deze bijvoorbeeld ook de: 'Uitgangspuntennotitie Omgevingsvisie USP', waarbij dus mede aan de hand van de uitkomsten van de enquête en USP-Lab 1 per als zondanig onderscheiden thema de uitgangspunten en ook onderzoeksvragen worden gesteld.

² Vergelijk wat betreft mogelijke scenario's m.b.t. aantal arbeidsplaatsen dus o.a. ook het onderzoek dat door Buck Consultancy naar de marktverkenning van de life sciences is gedaan, namelijk Marktverkenning Life Sciences & Health & Quickscan Verduurzaming U4-Regio (Buck Consultancy, 2021)'.

het o.i. als een dergelijk kader ook expliciet als kader was opgenomen in de: 'Omgevingsvisie' zelf'.

Bezien we dan de uiteindelijke: 'Effecten-tabel' (zie dus ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 16: 'Conclusies effecten en toets op ambities', Tabel 16-1: 'Conclusie effecten', pag. 175) dan is duidelijk dat bij veel van de bij de diverse thema's onderscheiden criteria een licht positief dan wel neutraal effect wordt verwacht en bij slechts een beperkt aantal thema's een licht negatief dan wel een negatief effect. Met name daar waar toch bepaalde negatieve effecten worden verwacht is dan vaak nog wel in een aantal 'Spelregels' aangegeven wat de (wettelijke) randvoorwaarden zijn waaronder een bepaalde ontwikkeling mogelijk dan toch door zou kunnen gaan, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende maatregelen, evenals hoe eventueel tot een verdere optimalisatie zou kunnen worden gekomen.

Wat betreft het viertal ambities worden de ontwikkelingen die in de Omgevingsvisie beoogt mogelijk te maken dan vrijwel allen als positief beoordeeld, zij het dat nog wel t.a.v. bepaalde ambities er nog wel een nadere uitwerking, inclusief bijbehorende nader onderzoeken, dient plaats te vinden, zoals voor uitbreiden en mogelijk ook verplaatsen van aantal sportvelden, de locatie van een eventuele tweede OV-as, de eventuele mogelijkheid voor het plaatsen van een tweede windmolens, het vinden van een plek voor het Ronald McDonaldhuis, etc. (zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 17: Keuzen en uitwerkingen')³.

Kernvraag blijft voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. hierbij dan toch wanneer bepaalde ontwikkelingen nu wel of niet aanvaardbaar moet worden geacht. Zo is bijvoorbeeld een van de vragen of het USP wel gezien de ontwikkelingen die worden voorgestaan en bepaalde onzekerheden t.a.v. van de duurzame opwek van energie, zoals met wind en zon, maar ook met WKO en geothermie, dat ook gezien de daarmee gepaarde gaan negatieve effecten, de ambitie/het doel wel zal halen om in 2040 ook echt energieneutraal te zijn (zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 16: 'Conclusies effecten en toets op ambities', Tabel 16-6: 'Toets aan hoofdambitities duurzaam', pag. 179). Dus is het ook in die zin dan weer de vraag of je alsmaar verder in kwantitatieve zin moet blijven groeien, zelfs als die nieuwe gebouwen dan energieneutraal worden gebouwd.

Wel zou het dus zo zijn dat i.v.m. eventuele effecten van stikstofdepositie door alle beoogde activiteiten op Natura 2000-gebieden, dat t.o.v. de 'referentiesituatie', men voor 2040 een afname heeft berekend (zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', Bijlage 4: 'Quickscan stikstofdepositie USP (Anteagroup, 2021)'), dat met name vanwege de keuze voor het autoluw maken van het USP, waardoor er geen zogenaamde 'Passende beoordeling' nodig zou zijn.

Bij bepaalde ambities en bijbehorende thema's zoals deze hierna onder het hoofdstuk 2.2. 'Specifieke aspecten' aan de orde zullen worden gesteld, zal op diverse hiervoor aan de orde gestelde aspecten nog nader worden teruggekomen.

Visie (zie in deze met name ook de 'Omgevingsvisie USP', 'Visiekaart', pag. 35)

Wat betreft de visie wordt dus enerzijds ingezet op groei, dat dus wel met een bepaald accent op 'life sciences', anderzijds op een toekomstbestendige ontwikkeling, dat dus met

³ In de: 'Plan-MER Omgevingsvisie USP' worden t.a.v. van in die zin t.a.v. bepaalde nadere 'uitwerkingen' nog te maken keuzen dus wel al op basis van een variantenstudie de bijdrage van diverse varianten aan hoofdambities in beeld gebracht, maar dat is dus nog slechts op basis van een (zeer) globale inschatting van de effecten.

ook veel aandacht voor een groene inrichting, duurzaamheid en dus ook klimaatneutraliteit/-adaptie, zoals bijvoorbeeld wat betreft dat laatste aandacht voor gevolgen hittestress.

Uiteindelijk gaat het o.i. dan bij ontwikkelingen altijd om het vinden van een juiste balans, dat niet alleen wat betreft meer locale effecten van bepaalde ontwikkelingen, zoals op aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, evenals leefomgevingskwaliteiten, maar ook vanuit de opgaven waar we als aarde als geheel voor staan, dus die m.b.t. de klimaatopgave en ook biodiversiteit. Daarnaast moet dus ook inclusiviteit van belang worden geacht. In die zin heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in haar zienswijze op zowel de: 'RSU 2040', als ook de: 'Concept NRD Omgevingsvisie USP' ervoor gepleit het model van de zogenaamde: 'Doughnut economics' toe te passen, zoals inmiddels ook Amsterdam dat heeft omarmt⁴. Dan kan meteen ook op verschillende schaalniveaus worden getoetst wat diverse ontwikkelingen betekenen. Alhoewel o.i. dus wel zorgvuldig naar de impact van bepaalde ontwikkelingen is gekeken en hoe bepaalde effecten mogelijk door bepaalde maatregelen zijn te beperken (zie in deze dus met name ook de 'Spelregels'), is het dus wel voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de vraag of nu de juiste balans is gevonden.

Zo is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er wel zondermeer positief over dat men wat betreft de mobiliteit nu ook echt voorrang wil geven aan de wandelaar, de fietser en het OV, evenals de automobilititeit die dan eventueel nog zou resteren wil opvangen aan de rand van het USP nabij de aldaar gelegen snelwegen. Dat zal ongetwijfeld de algemene leefomgevingskwaliteiten op het USP zondermeer ten goede komen, zoals ook uit de kwalitatieve inschattingen die in die zin in het kader van de: 'Plan-MER' zijn gemaakt naar voren komt (zie in deze dus ook de 'Plan-MER' en dan met name hoofdstuk 16.2: 'Toets aan ambities' en dan onder hoofde: 'Hoofdambitie 3 Bereikbaar'). Wel zullen de effecten van eventuele nieuwe parkeerhubs, dus zowel van de 'Parkeerhub West' als de 'Parkeerhub-Noord', nog wel in beeld moeten worden gebracht, evenals tegelijkertijd een oplossing moeten worden gevonden voor de met deze keuze samenhangende gevolgen voor de afwikkeling van het verkeer t.a.v. bepaalde kruispunten bij met name entrees USP (zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', Bijlage 2: 'Verkeersmodelonderzoek USP (Movares, 2021)'). Eveneens is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. positief over de vele maatregelen die men wil nemen om echt aan het groen en dus ook de biodiversiteit een kwaliteitsimpuls te geven, dat zowel op structuurniveau (zie in deze dus ook de: 'Omgevingsvisie USP', 'Visiekaart', pag. 37 en dan met name ook de: 'Omgevingsvisie', 'Kaart Groene raamwerk USP 2040', pag. 67 met daarbij ook bijzondere aandacht voor de relaties met het natuurnetwerk in de omgeving), als wat betreft vele van de voorgestelde maatregelen, zoals het mogelijk herstel van de Bisschopswetering, het aanleggen van natuurvriendelijke oevers (NVO's), de aanleg van poelen, etc.. Wel wil men dan vaak tegelijkertijd met de voorgestelde structuurverbeteringen en maatregelen ook de recreatieve structuur versterken, hetgeen daar dan mogelijk ook weer een afbreuk aan doet.

Verder worden dus toch ook een groot aantal ontwikkelingen voorgesteld die naar verwachting dus wel degelijk ook met bepaalde negatieve effecten op aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie en ook de leefomgeving gepaard gaan, zoals het aanleggen diverse recreatieve voorzieningen, maar bijvoorbeeld ook de aanleg van windturbines, zonnevelden, etc.. Verder dus mogelijk ook de aanleg van de tweede OV-as, het verplaatsen van sportaccommodatie Olympus, het verplaatsen en mogelijk uitbreiden

⁴ Zie dus ook het document: 'The Amsterdam City Doughnut – A tool for transformative action' (Amsterdam, 2020)

van de sportvelden, het doortrekken van het tram richting Zeist en Amersfoort langs de A-28, een eventueel nieuwe fietspad tussen het USP naar Zeist, etc..

Dus alles kan o.i., alhoewel bepaalde ontwikkelingen vanwege een nog nadere noodzakelijke uitwerking dan nog niet direct zijn meegenomen in de voorliggende 'Omgevingsvisie USP', in zijn totaliteit uiteindelijk dus wel degelijk tot sterk negatieve effecten leiden op aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie. Dat hangt overigens ook daarmee samen dat er naar de mogelijke effecten van de betreffende ontwikkelingen nog geen effectenstudie op detailniveau heeft plaatsgevonden, maar veelal kennelijk slechts een kwalitatieve inschatting op basis van 'expert judgement', althans voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat op basis van informatie uit de: 'Plan-MER USP' heeft kunnen nagaan.

Juist in die zin zou het o.i. goed zijn toch nog eens zorgvuldig naar de totale balans te kijken, inclusief dus ook echte 'plan-alternatieven', dus ook wat betreft de ambitie om sterk te groeien, zodat in die zin toch mogelijk alsnog een betere balans tussen rood en groen kan worden gevonden..

Effecten op omgevingswaarden (direct) buiten het USP

Zoals ook op basis van de diverse kaarten zoals deze met name ook bij de: 'Plan-MER' zijn gevoegd duidelijk naar voren komt komen er m.u.v. de zijde van de stad eigenlijk aan alle zijden van het USP gebieden met belangrijke natuurwaarden voor. Dat dus nog even los van de gebieden met belangrijke natuurwaarden zoals deze binnen het USP zelf voorkomen, zoals de Botanische tuinen, het zogenaamde Biologenbosje, etc.. Als zodanig zijn vrijwel al die gebieden buiten het USP ook aangewezen in het kader het 'Nationale Natuurnetwerk (NNN)', overigens deels (inderdaad) als zogenaamd 'Groene contourgebied'(zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 12: 'Ecologie', Fig. 12.2: 'Natuurnetwerk Nederland rondom het USP', pag. 131).

Daarnaast maken die gebieden, inclusief ook het USP zelf, deel uit van de: 'Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS)' van de provincie Utrecht. Dat dus met name ook vanwege de aanwezigheid van het Militair erfgoed, dus de Nieuwe Hollandse Waterlinie (zie dus ook de 'Plan-MER', Hoofdstuk 13: 'Archeologie en cultuurhistorie', Fig. 13.2: 'UNESCO Nieuwe Hollandse Waterlinie'), evenals wat betreft bepaalde gebieden buiten het USP als deel van de diverse buitenplaatsenzones. Juist vanwege de aanwezigheid van die waarden zou daarmee dus o.i. uiterst zorgvuldig moeten worden omgegaan.

In die had het o.i. goed geweest als men ook de waarden zoals deze ook in de ruimere omgeving van het USP voorkomen in de: 'Omgevingsvisie USP' zelf toch nog meer expliciet in kaart had gebracht (vergelijk in deze bijvoorbeeld ook onderstaande fig.: 'Kansenkaart groene omgeving USP (Naar (Groenvisie USP)', evenals daarmee bij bepaalde ontwikkelingen dus ook nadrukkelijker rekening had gehouden⁵.

Zo zijn die waarden bijvoorbeeld wel aan de orde geweest in het kader van de diverse presentaties tijdens diverse participatiesessies, zoals die t.a.v. het zogenaamde: 'Groene Raamwerk', evenals bijvoorbeeld publicaties, zoals: 'USP - Landschap als podium voor de kenniseconomie', als ook tijdens de diverse (verdiepings)sessies, maar is daar o.i. in de: 'Omgevingsvisie' zelf en zeker als we dan de diverse voorgestelde

⁵ Wel wordt in met name de: 'Plan-MER' dus wel bijzondere aandacht gegeven aan zogenaamde 'Raakvlakprojecten', maar deze betreffen voornamelijk (groen-)stedelijke ontwikkelingen, zoals de ontwikkelingen m.b.t. Maarschalkerweerd, het Kantorenpark Rijnsweerd, het Knooppunt Lunetten-Koningsweg en ook de tram naar Zeist (zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', de hoofdstuk 2.4.3: 'Raakvlakprojecten').

ontwikkelingen/maatregelen bezien uiteindelijk toch maar beperkte aandacht voor (maar zie in deze overigens wel ook de: 'Omgevingsvisie', de overzichtskaart: 'Groene schaalniveaus', pag. 72 én wel ook de betreffende Bijlage 1: 'Uitvoeringsaspecten' en dan onder het hoofdje: 'Groen, natuur en biodiversiteit', pag. 166-173).

Fig.: 'Kansenkaart groene omgeving USP (naar: 'Groenvisie USP')

In ieder geval komt er (bijvoorbeeld) in de redelijke nabijheid van het USP een belangrijke ecologische verbinding tussen het Vechtplassengebied en het Kromme Rijngebied voor (zie in deze ook Bijlage 1: 'Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep faunapassages Zeist Zuid-West, 2020)'), waarvoor o.a. de landgoederen Oostbroek en ook Sandwijck als een belangrijke kern- en ook rustgebieden functioneren. In die zin is er dus op zowel het landgoederen Oostbroek als ook Sandwijck ook een bepaalde zonering aangebracht, inclusief met ook echte rustgebieden voor de dieren, dus is het dan de vraag of je door (delen van) van die rustgebieden dan ook nieuwe recreatieve paden moet willen aanleggen, zoals men kennelijk overeenkomstig de voorliggende: 'Omgevingsvisie USP' zowel voor Oostbroek als ook Sandwijck beoogt (zie in deze dus ook de 'Omgevingsvisie USP', 'Kaart Voetgangersnetwerk', pag. 102).

Verder zal ook van de aanleg van een tram richting Zeist direct langs de A-28, laat staan als deze dwars door de Lage Grond gaat, evenals ook van een nieuw fietspad tussen het USP en Zeist door Lage Grond, naar verwachting wel degelijk een sterk negatief effect op de betreffende ecologische verbinding uitgaan, dat terwijl daar o.i. dus wel degelijk goede alternatieven voor aanwezig zijn (zie ook hierna onder het hoofdstuk 2.2: 'Specifieke aspecten' en dan onder de hoofdjies 'Leefbaar en bereikbaar' en 'Groen en gezond landschap'). Dus ook hier zou wat betreft het vinden van de juiste balans o.i. toch nog eens goed naar moeten worden gekeken.

Duurzaamheid

Goed dat hier bijzondere aandacht voor is, dat ook in brede zin, dus behalve wat betreft energieneutraliteit, ook voor groen, inclusief ook 'natuurinclusief bouwen', circulariteit, etc., maar de vraag blijft voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus wel of in die zin het USP zich niet ook echt als een Europese toplocatie op het gebied van duurzaamheid (inclusief met name ook de natuur als drager van al het leven) zou moeten manifesteren, waarbij duurzaamheid dan op alle niveaus, dus ook op gebied van de: 'Life sciences & Health' zelf,

centraal komt te staan (vergelijk in deze dus ook de recente koerswijziging van de WUR in richting van: 'Nature based solutions' en waarbij de natuur bij welke ontwikkeling dan ook centraal komt te staan). Dat dus o.a. gezien ook de diverse instituten op het USP die zich nadrukkelijk op het gebied van duurzaamheid manifesteren, zoals dus het: 'Utrecht Sustainability Institute' en ook het: 'Copernicus Institute of Sustainable Development'.

Meer in het bijzonder wordt in de: 'RSU 2040' teneinde bij ontwikkelingen ook een balans tussen rood en groen, etc. te waarborgen uitgegaan van een zogenaamde: 'Barcode', ook t.a.v. de ontwikkelingen in wat dan als het 'stedelijk gebied' wordt aangeduid, dus is het dan tevens de vraag wat dit betekent voor de ontwikkelingen zoals deze nu in het USP worden voorgestaan.

Dan gaan zowel de: 'POVI' en bijbehorende: 'Interim-Verordening', evenals de visies: 'Utrecht Nabij (UNED, 2020)' en ook het: 'IRP (Regio Utrecht, 2021)' uit van het adagium: 'Groen groeit mee', dus zou het goed zijn ook hier in de voorliggende Omgevingsvisie toch een beter inzicht in te geven, ook al lijkt men dus met name in zetten op een kwalitatieve schaa sprong van het groen.

In ieder geval wordt dus wel ook in de: 'Omgevingsvisie USP' aandacht gegeven aan 'Compensatie' (zie dus ook de: 'Omgevingsvisie', Bijlage 1: 'Uitvoeringsaspecten' en dan onder het hoofdje: 'Compensatie', pag. 178), zij het dus kennelijk wel altijd in voorwaardelijke zin.

2.2 Specifieke aspecten

Hierbij zal nog bij de diverse hoofdambities en de daarmee direct samenhangende thema's worden stilgestaan, althans voor zover daar aanleiding toe is.

Levendig kenniscentrum met een mix van functies

Dat het USP zich tot een levendig kenniscentrum met een mix van functies wil ontwikkelen kan uiteraard ook de regio (en verder) ten goede komen. Maar de kernvraag blijft voor de Stichting Milieuzorg Zeist ook hierbij toch steeds of je daarbij ook steeds sterk in kwantitatieve zin moeten groeien, of juist vooral ook zou moeten inzetten op een ontwikkeling in kwalitatieve zin, dus op 'kwaliteit van leven in brede zin' en dat met in achtneming van de grenzen de aarde en dus ook met respect voor intrinsieke waarden, zoals die van de natuur (vergelijk in deze dus o.i. ook het initiatief om tot een: 'Degrowth-platform/beweging' in Nederland te komen en waarbij een eerste symposium nu juist op campus van het USP heeft plaatsgevonden).

Zoals ook hiervoor in algemene zin reeds aangegeven is en blijft het in die zin dus voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus wel ook de vraag of met de voorliggende visie, hoe zorgvuldig men ook met bepaalde waarden rekening heeft proberen te houden, evenals beoogt bepaalde waarden alsnog te versterken, of daarbij dan op dit moment al de juiste balans is gevonden.

Juist door gewoon t.a.v. bepaalde ontwikkelingen toch nog stringentere (of hardere) grenzen aan te geven, zoals t.a.v. het: 'Groene raamwerk', het: 'NNN', beschermde soorten in het kader van de Wnb⁶/Utrechtse soortenlijst, de CHS, in casus de NHW en ook de aanwezige landgoederen, evenals juist ook in die zin tot een algehele kwaliteitsimpuls te komen, dat door het nemen van bepaalde (beheer)maatregelen, kan wellicht toch alsnog tot een meer evenwichtige balans worden gevonden.

⁶ Zie in deze dus met name ook de: 'Omgevingsvisie USP', Bijlage 1: 'Uitvoeringsaspecten', 'Kaart locaties, gebieden en structuren met wettelijk beschermde soorten', pag. 166.

Zo zou o.i. gewoon ook echt moeten worden vasthouden aan beoogde groenstructuur, dus het: 'Groene raamwerk', zonder daar dus toch weer een inbreuk op te doen, hetgeen met bepaalde voorstellen en/of bepaalde daarbij behorende varianten toch het geval is, zoals met verplaatsen bijvoorbeeld tennisbanen, aanleg vele nieuwe recreatieve paden, etc., Ook zou in die zin dus ook nog beter t.a.v. bepaalde voorstellen, zoals bijvoorbeeld m.b.t. het doortrekken van de Uithoflijn/tram naar Zeist of het beoogde nieuwe fietspad tussen het USP en Zeist(-West), naar mogelijk alternatieven kunnen worden gekeken, waarop hierna nog zal worden teruggekomen (zie ook hierna onder het hoofdje: 'Leefbaar en bereikbaar').

Dan wordt in de voorliggende: 'Omgevingsvisie' dus slechts beperkt aandacht gegeven aan de zogenaamd satellieten van het USP, zoals het: 'USP Bilthoven', maar bijvoorbeeld ook de locaties van het: 'TNO' in Zeist, Dalton-Rijnsweerd en: 'De Wetering-Zuid' in Nieuwegein.

Hoe dan ook liggen bepaalde locaties gevoelig, zoals die van het: 'USP-Bilthoven' en de locatie van het 'TNO' in Zeist, dat ook bijvoorbeeld m.b.t. de bereikbaarheid van bepaalde terreinen, evenals ook andere opgaven, zoals m.b.t. wonen. In het onderzoek van Buck Consultancy wordt hier bij de potenties van bepaalde locaties stilgestaan (zie in deze dus ook het onderzoek: 'Marktverkenning Life Sciences & Health & Quickscan Verduurzaming U4-Regio (Buck Consultancy, 2021)'), dus wellicht was het goed geweest als een en ander ook in die zin toch ook in een breder perspectief was geplaatst.

Groen en gezond landschap

Mooi dat wordt ingezet op een groen en ook gezond landschap, dat ook vanuit het perspectief van een: 'Gezond stedelijk leven (Healthy Urban Living)'.

Wel zou het dus goed zijn, zoals ook hiervoor al aangegeven, dat als men dan voor een bepaalde versterking van de groenstructuur kiest, dat ook in relatie natuur bredere omgeving (zie in deze dus ook het zogenaamde: 'Groene raamwerk'), hetgeen op zich wordt gewaardeerd, dat men daar dan ook echt aan vast houdt, dus daar (later) niet alsnog bepaalde inbreuken op maakt, zoals bijvoorbeeld met het eventueel verplaatsen van tennisbanen naar de Schapenweide het geval is. De Schapenweide is nog maar een van de weinige plekken binnen het USP waar de oorspronkelijke slagenverkaveling ook nog echt in landschappelijke zin direct is waar te nemen. In die zin moet aan de Schapenweide wel degelijk ook een bepaalde cultuurhistorische en ook landschappelijke waarden worden toegekend. Daarnaast kan het zich gezien de ecologische potenties, met mogelijk ook kwel vanuit de Heuvelrug, wel degelijk ook in de toekomst bij bijvoorbeeld een ecologisch hooilandbeheer binnen de ecologische structuur van het USP ontwikkelen tot een belangrijke ecologische stapsteen (zie in deze dus de: 'Visiekaart' en met name ook de kaart: 'Groene-blauwe raamwerk 2040'), die je o.i. dus eigenlijk gewoon zou moeten koesteren.

Meer in het bijzonder liggen er in ecologische en ook landschappelijke en cultuurhistorische zin dus ook grote kansen om de landbouwactiviteiten op het USP (lees: veeteelt ook i.v.m. diergeneeskunde) ook echt circulair en met name ook natuurinclusief te maken, dat dus door herstel van de groene-blauwe dooradering, dus van o.a. het vroeger hier aanwezige coulissenlandschap, evenals bijvoorbeeld van de oorspronkelijke loop van de Bisschopswetering.

Dus goed dat hieraan bijzondere aandacht wordt gegeven, zij het dat het in die zin o.i. nog wel hele slag is te maken, dus goed hier bijvoorbeeld een echte 'Proeftuin' van te maken, dat bijvoorbeeld in het kader van het: 'Deltaprogramma Biodiversiteitsherstel'. In ieder geval

zou het dus mooi zijn als ook hier de patrijs als doelsoort weer terug zou kunnen keren (vergelijk ook het zogenaamde: 'Partridge-project'), een soort die hier in het verleden veelvuldig en ook in relatief grote aantallen voorkwam.

Wat betreft een 'gezond stedelijk leven' zou men dus inderdaad ook binnen het USP en daarbuiten bepaalde vormen van 'stadslandbouw' kunnen promoten, zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen op daarvoor geschikte plekken van voedselbossen, bijvoorbeeld op een plek waar vroeger hoogstandboomgaarden voorkwamen (zie in deze dus o.a. ook de publicatie: 'USP - Landschap als podium voor de kenniseconomie'). Ook in die zin zou dus relatie met de wijdere omgeving kunnen worden versterkt, zoals o.a. met een duurzame voedselproductie in het Kromme Rijngebied (vergelijk dus ook het initiatief: 'Local2local' waarmede al bepaalde relaties met het USP zouden bestaan).

Verder is het wellicht wat betreft het bevorderen van bewegen een idee om tot een bepaalde routestructuur/beweeggrondje te komen, zoals in het Maximapark in Leidsche Rijn, daarbij er ook gebruik van makend dat bepaalde wegen door het aanbrengen van 'knips' autoluw zullen worden.

In relatie tot het groen is in ieder geval een duidelijke recreatieve zonerings van belang. Daarbij zou dus ook rekening moeten worden gehouden met de ecologische functie van bepaalde gebieden, dat bijvoorbeeld i.r.t. in het gebied aanwezige ecologische verbindingen, zoals de verbinding tussen het Vechtplassengebied en het Kromme Rijngebied (zie dus wederom Bijlage 1: 'Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages Zeist Zuid-West, 2020)').

Zo zou o.i. dus geen nieuw voetgangerspad vanaf de Bunnikseweg in het landgoed Oostbroek moeten worden aangelegd, aangezien dat net door een zone gaat die indertijd als rustgebied is aangewezen. Dat mede ook in relatie tot zonerings m.b.t. het wildviaduct de Wildsche Hoek onder de A-28. Bovendien loopt er dus al een pad vanuit het Princes Maxima Centrum in de richting van het landgoed Oostbroek.

Meer in het bijzonder zijn dus ook grote delen van Sandwijck als rustgebied aangewezen, dat ook gezien de functie in de betreffende ecologische verbinding tussen het Vechtplassengebied en Kromme Rijngebied. Door de Werkgroep Sandwijck is dus in kader procedure verbreding A-27/A-12 al eens het voorstel aan RWS gedaan om stad via knooppunt Rijnsweerd beter met groene structuur USP te verbinden, zodat juist aan zijde Sandwijck het aldaar aanwezige rustgebied in stand kan blijven (zie in deze ook bijlage 2: 'Folder Liniepark Rijnsweerd (Werkgroep Sandwijck, 2017)').

Dus op zich positief dat men de ecologische verbinding tussen het USP en Sandwijck, zoals deze vroeger ook aanwezig was toen Sandwijck op enig moment nog een integraal deel uitmaakte van de Botanische Tuinen van de Rijksuniversiteit, wil herstellen, dat dus ook door herstel van de Tankgracht, maar o.i. zou dat herstel dus geen aanleiding moeten zijn daar dan meteen ook een recreatieve route langs te leggen, aangezien deze dan in het thans bestaande en als zodanig ingerichte rustgebied van Sandwijck komt te liggen.

Verder ligt er ook nog een belangrijke opgave m.b.t. de Hoofddijk die men dan als belangrijk onderdeel van de NHW kennelijk verder door wil trekken en dus in die zin in oorspronkelijke staat herstellen. Wel wil men dus kennelijk nog bezien hoe men via een eventuele loopbrug een veilige oversteek tussen 'Noordelijke parkeerplaats UMC/Hub UMC' en het 'UMC' kan maken, hetgeen toch een hele opgave zal zijn om dat landschappelijk en ook in ecologische

zin goed in te passen (denk o.a. ook aan de ecologische betekenis van de Hoofddijk als vliegroute voor vleermuizen⁷).

Wat betreft de diverse maatregelen om aan het groen in algemene zin een kwaliteitsimpuls te geven, dus door aanleg poelen, herstel coulissenstructuur, etc., zou het o.i. dus wel goed zijn teneinde diverse structuren in stand te kunnen houden en ook de ecologische kwaliteiten daarvan verder te optimaliseren, dat er toch voor het USP alsnog een 'ecologische beheersvisie' zou worden opgesteld, dat ook op basis Utrechtse soorten, dat uiteraard voor zover deze er nog niet is.

Leefbaar en bereikbaar

Wat betreft de leefbaarheid en de bereikbaarheid zet men dus maximaal in op een autoluw maken van het USP, dat door het aanbrengen van een 'knips' op zowel de Cambridgelaan als de Leuvenlaan, waardoor doorgaand autoverkeer niet langer mogelijk wordt. Dat autoverkeer wil men dan opvangen aan de randen, dus nabij de snelwegen A-28 in een: 'Parkeerhub-Noord' en de A-27 in een: 'Parkeerhub-West'. Wel wil men dan m.b.t. de beoogde 'Parkeerhub-West' bezien of en hoe deze nog direct op het Knooppunt Rijnsweerd kan worden aangesloten, dat door aanleg van het zogenaamde 'pootje A-28'.

Voor zover deze voorstellen mogelijk zijn, dat ook in ecologische zin, zou dat o.i. zoals ook hiervoor al aangegeven in meerdere opzichten een goede oplossing kunnen zijn, zij het dat ook daarbij wel naar effecten op het verkeer in de wijdere omgeving zou moeten worden gekeken. In ieder geval zou volgens het verkeersmodel hierdoor mogelijk dus wel ook problemen kunnen ontstaan ter hoogte van met name de kruising van de Lundlaan-Universiteitsweg, zeker als toch aan de 'Noordelijke Parkeervoorziening UMC/Hub UMC' wordt vastgehouden. Zij het dat daar kennelijk ook weer verkeerskundige oplossingen voor zijn (zie in deze dus met name ook de: 'Plan-MER', Bijlage 2: 'Verkeersmodelonderzoek USP (Movares, 2022)').

Wat bij dit alles wel opvalt is dat men bij de berekening van gevolgen voor verkeersafwikkeling dus kennelijk wel het doorgaan van de verbreding van de A-12/A-27/A-8 daarbij als een gegeven beschouwd, dus als deel van de zogenaamde autonome ontwikkeling, dus de 'Referentiesituatie', maar wellicht dus toch goed als ook een doorrekening plaatsvindt als deze wegen niet worden verbreed.

Dat men hoe dan ook inzet op een 'modal-split' ten gunste van de voetganger, de fietser en het OV wordt door de Stichting vanuit milieuoverwegingen uiteraard gewaardeerd (vergelijk ook de: 'Ladder van Verdaas'), maar ook daarbij zou men o.i. dus wel rekening moeten houden met eventuele effecten van nieuwe OV-voorzieningen en ook wandel- en fietspaden op aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie.

Ook goed dat men inzet om het vasthouden van een bepaalde 'Parkeerplafond', zij het dat men dat kennelijk nog wel wil verhogen van 9100 naar 9800 parkeerplaatsen. Wel blijft het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. nog wel de vraag hoe men dat zodanig wil gaan handhaven, dat bijvoorbeeld geen overlast van parkeren net buiten het USP ontstaat, dus door bijvoorbeeld een stringent vervoersmanagement, etc..

Hoe een en ander ook zij, in ieder geval geeft de huidige P&R ter hoogte Universiteitsweg veel lichtuitstraling naar de wijde omgeving, dus zou o.i. nog eens moeten worden gekeken

⁷ Zie in deze dus ook de: 'Omgevingsvisie USP', Bijlage 1: 'Uitvoeringsaspecten', 'Kaart locaties, gebieden en structuren met wettelijk beschermde soorten', pag. 166.

hoe dat kan worden voorkomen, zeker ook bij de realisatie van een eventuele toekomstige 'Parkeerhub Noord'.

Wat betreft een eventuele tweede OV-corridor ter plaatse van het USP maakt deze dus nog geen deel uit van het: 'Planalternatief', maar is wel al naar mogelijke tracés gekeken (zie in deze dus met name ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 17.5: 'Locatie tweede OV-as). Wel zou het o.i. goed zijn als bij de keuze van een dergelijk lijn dus wel ook nadrukkelijk met de ecologische effecten rekening wordt gehouden, zoals bepaalde groenstructuren (zie in deze dus met name ook het 'Groen-blauwe raamwerk'). Gezien de effecten van beide varianten is het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. overigens wel de vraag of je een dergelijk tweede OV-as wel zou moeten willen.

Alhoewel het doortrekken van de Uithoflijn/tram naar Zeist en Amersfoort dan formeel geen deel uitmaakt van het plangebied wordt daar wel aan gerefereerd. Inmiddels hebben er door Arcadis diverse studies m.b.t. het doortrekken van de Uithoflijn plaatsgevonden, inclusief ook een variantenstudie, dat in het kader van U-Ned/MIRT (zie o.a. ook de rapporten: 'Doortrekken Uithoflijn naar Zeist en Amersfoort (Arcadis, 2020)' en ook: 'Studie HOV-verbinding USP naar Mooi-Zeist (Arcadis, 2020)').

Op dit moment zal niet bij betreffende studies worden stilgestaan, maar gezien de effecten op aanwezige waarden van natuur, landschap en ook cultuurhistorie heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich altijd uitgesproken voor de variant langs de Universiteitsweg en Utrechtseweg, ook al aangezien daar langs vrijwel het gehele tracé al vrije busbanen liggen. Bovendien ligt vanwege de flexibiliteit toch een HOV met gelede bussen meer voor de hand dan met een tram, maar dat zal dan nog in nader onderzoek moeten worden bekeken.

Wat betreft een eventueel nieuw fietspad tussen het USP en Zeist(-West) door de Lage Grond brengt dat o.i. een onevenredige/onaanvaardbare aantasting van aldaar aanwezige waarden met zich mee, dat dus o.a. ook gezien de effecten op de hier aanwezige ecologische verbinding tussen het Vechtplassengebied en het Kromme Rijngebied (zie dus wederom Bijlage 1: 'Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep faunapassages Zeist Zuid-West', 2020)'). Bovendien is er voor deze verbinding een goed alternatief, namelijk een verbetering van de bestaande route over de Bisschopsweg, namelijk door deze te verbreden tot 3.5 m en meteen ook tot fietsstraat in te richten.

Zichtbaar duurzaam en gasloos

Goed dat in de visie ruim aandacht wordt gegeven aan de ambities op het gebied van duurzaamheid, zoals energieneutraliteit in 2040 (zie in deze o.a. wat betreft de berekening van de toekomstige energiebehoefte van het USP de: 'Plan-MER', Bijlage 5: 'Uitgangspunten berekening energiebehoefte USP').

Gezien de onzekerheden die er met name zijn om op een duurzame wijze in de toekomstige energiebehoefte te kunnen voorzien, zoals m.b.t. het kunnen toepassen van geothermie, maar ook van wind en zon, dat wat betreft zon natuurlijk m.u.v. het plaatsen van zonnepanelen op de daken van diverse gebouwen, waar er naast de vele gebouwen die al zonnepanelen hebben er overigens ook nog vele kansen liggen (zie in deze ook de 'Plan-MER', Hoofdstuk 15: 'Duurzaamheid', Fig. 15-2: 'Daken met potentie voor zonne-energie > 15 kWp'), is het dus niet zeker of het in die zin beoogde doel uiteindelijk ook gehaald kan gaan worden. Daarbij geldt natuurlijk wel dat alles wat wordt bespaard ook niet hoeft te worden opgewekt, dus ook in die zin liggen er natuurlijk vele kansen, zoals inderdaad in de bouw van gebouwen die energie opwekken i.p.v. het te gebruiken.

Met betrekking tot 'windenergie' wordt dan gesproken over eventueel een of twee windmolens. In de 'Plan-MER' wordt daarbij dan met name ingegaan op de (eventuele) effecten van de zogenaamde westelijke windmolen aangezien deze deel uitmaakt van het zogenaamde 'Plan-alternatief'⁸.

Wat betreft de effecten van de westelijke molen wordt dan met name ingegaan op de effecten op de natuur, inclusief beschermde soorten, zowel dichtbij als verder weg, zoals op het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen, maar ook op de ruimtelijke kwaliteit, inclusief cultuurhistorische waarden, en ook leefomgevingskwaliteiten, zoals die m.b.t. geluid en ook de slagschaduw (zie in deze dus ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 15.3: 'Effecten planalternatief' en dan onder het hoofdje: 'Effecten windenergie, pag. 166-171). Wel wordt m.b.t. de betreffende effecten aangegeven dat een aantal effecten nog wel onzeker zijn, aangezien daarna nog een nader onderzoek dient plaats te vinden, zoals dus o.a. naar de mogelijke effecten op habitatrichtlijnsoorten van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen, te weten de meervleermuis en ook een 8-tal zogenaamde niet-broedvogels, etc.

De zogenaamde oostelijke molen is dus niet in het: 'Planalternatief' meegenomen, maar bij de zogenaamde 'Uitwerkingsopgaven', aangezien daarvoor de sporthal van Olympus dient te worden verplaatst en dat nog onzeker is. In die zin wordt wel globaal aangegeven wat een en ander betekent, zoals o.a. het uitvoeren van een zogenaamde Heritage Impact Assessment (HIA) gezien de ligging binnen de grenzen van het UNESCO genomineerde Werelderfgoed de Nieuwe Hollandse Waterlinie (zie dus ook de: 'Plan-MER', Hoofdstuk 17.6: 'Zoeklocatie windturbine potentieel').

Ook gezien een recente uitspraak van de Raad van State, dat mede ook gezien eerdere uitspraak van het Hof van Europa, dienen de milieu-effecten van mogelijke windmolens in ieder geval zorgvuldig in kaart te worden gebracht.

In ieder zou het goed zijn als ook diverse mogelijkheden m.b.t. aanleg van 'groene daken' wordt bekeken, wat ook daar liggen er natuurlijk diverse kansen, dat mogelijk ook in combinatie met zonnepanelen.

Meer in het bijzonder is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. een voorstander van: 'Natuurinclusief ontwerpen', waarbij dus meteen vanaf het begin met aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie wordt rekening gehouden, inclusief ook 'Natuurinclusief bouwen (sec)' (zie in deze dus o.a. het: 'Handvest Nederland Natuurinclusief')⁹. Verder zou met betrekking tot eventuele aanbestedingen dus ook met een zogenaamd 'puntensysteem' m.b.t. 'natuurinclusief ontwerpen/bouwen' kunnen worden gewerkt, hetgeen inmiddels door diverse gemeenten wordt toegepast, zoals in de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Ede en Groningen.

3 Conclusie

Bij de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is er waardering voor de wijze waarop door de gemeente het proces om tot voorliggende Omgevingsvisie voor het USP te komen is aangepakt, inclusief ook een enquête en diverse zogenaamde USP-Labs. Wel staat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. kritisch tegenover de voorgenomen verdere groei van de

⁸ Overigens zou het goed zijn als daarbij inderdaad ook naar 'innovatieve windmolens' wordt gekeken, zoals de mogelijkheden zogenaamde 'verticale windmolens' aangezien naar verwachting de milieu-effecten daarvan veel kleiner zijn.

⁹ Zie wat betreft 'Natuurinclusief bouwen' dus ook de 'Plan-MER', Hoofdstuk 12.5: 'Spelregels' en dan onder het hoofdje: 'Algemene spelregels'.

Uithof/het USP, waardoor de druk op de ruimte en met name ook omgeving verder zal toenemen.

Natuurlijk er worden ook diverse maatregelen genomen, zoals het aanbrengen van 'knips' op doorgaande wegen, zoals de Cambridgelaan en ook de Leuvenlaan, evenals een 'Parkeerplafond', hetgeen ook wordt gewaardeerd, maar ook gezien de bouw van extra 4.000 woningen voor studenten en medewerkers, evenals extra 4.000 en mogelijk 8.000 arbeidsplaatsen, inclusief bijbehorende voorzieningen, zoals sportvoorzieningen, zal die druk groot blijven.

Ook worden een groot aantal maatregelen voorgesteld om de ecologische kwaliteiten in het gebied en daarmee dus ook de biodiversiteit te verbeteren, hetgeen eveneens wordt gewaardeerd, maar tegelijkertijd stelt men ook door aanleg paden, etc., tegelijkertijd ook een intensiever gebruik van de ruimte toe, dus blijft het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in die zin toch de vraag of alle ambities wel kunnen worden waargemaakt.

In ieder geval goed dus nog eens naar de totale balans te kijken, zodat uiteindelijk het USP als 'Uithof' van Oostbroek ook echt internationaal model kan komen te staan voor duurzame ontwikkeling van een Universiteitscampus en dat met name ook in relatie tot haar groene omgeving.

Hoogachtend,

P. Greeven

B. de Wolf

Bijlagen

Bijlage 1: Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep faunapassages Zeist Zuid-West', 2020)'

Bijlage 2: Folder Liniepark Rijnsweerd (naar: Werkgroep Sandwijk, 2017)

Afz.: Stichting Milieuzorg Zeist e.o.

P/a: B. de Wolf

Kometenlaan 70

3721 JV Bilthoven

Bijlage 1: 'Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep faunapassages Zeist Zuid-West', 2020)'

Natuur Verbinden en Behouden

De ecologische verbindingen tussen De Bilt, Zeist, Bunnik, Odijk en Driebergen

Bijlage 2: 'Folder Liniepark Rijnsweerd'

Eén van de vele mogelijkheden
Sommige wegdelen worden verbouwd. Door van de gelegenheid gebruik te maken en de weg er op poten te zetten (i.p.v. op een dijk) ontstaat een open onderdoorgang voor recreanten en natuur.
(Geïnspireerd door De Hogt bij Eindhoven.)
Afbeelding hiervan: Uithof-noord, Serbonnelaan

huidige situatie

Liniepark Rijnsweerd voorafal for inspiratie

Snelwegverbreding als **KANS** voor omwonenden en recreanten

natuur en rust

LINEIPARK RIJNSWEERD

De **oranje**/groen-gestreepte pijl staat voor Liniepark Rijnsweerd: een landschapspark voor mens en diër op de grens van stad en land. De **groene** pijl komt overeen met 'Groene wegen langs de Hauvalrug' en is een rustgebied voor natuur. Behoud en versterking van landschap en natuurwaarden staat hier voorop.

LINEIPARK RIJNSWEERD

een landschapspark op de grens van stad en land onder knooppunt Rijnsweerd

De meeste mensen die wonen of werken in de omgeving van de A28 en A27 zullen de snelwegverbreding in eerste instantie zien als een bedreiging. Het bestaande groen zal immers worden aangetast, de werkzaamheden brengen overlast met zich mee en óf uiteindelijk de lucht- en geluidskwaliteit er op vooruitgaat is natuurlijk alleen maar te hopen.

'Liniepark Rijnsweerd'
Linie is een ander woord voor grens, en dit gebied is de overgang tussen stad en land, tussen Utrecht en Uithof, en er is zowel zichtbaar rijke historie als een modern toekomstbeeld. Daarnaast is natuurlijk de Nieuwe Hollandse Waterlinie duidelijk aanwezig in dit gebied. Een landschapspark is een groen natuurrijk landschap met recreatief medagebruik. De ondertitel 'landschapspark onder Knooppunt Rijnsweerd' duidt verder op de ligging ten zuiden van het knooppunt, maar ook naar de wens om het park letterlijk onder de weglichamen door te leiden en zo een aaneengesloten groengebied te scheppen.
Aantrekkelijk voor zowel mens als diër.

Wij zien gelukkig ook kansen als gevolg van dit grootschalige verbredingsproject.

Doel van dit voorstel
Dit idee biedt oplossing voor meerdere problemen. Het doel van dit voorstel is om te inspireren. Wat kan ook? De invulling past zich daarnaast aan aan het tracé van de snelweg. Het is zeker niet definitief en behoeft nadere uitwerking. Wij informeren u graag verder! Dank mee [facebook.com/linieparkrijnsweerd](https://www.facebook.com/linieparkrijnsweerd)

Mogelijkheden voor...

- het versterken van de cultuurhistorie (Nieuwe Hollandse Waterlinie, slagenverkeveling, landgoederenlandschap).
- het verbinden van waterlopen (voor o.a. vis, ringslang, vloermuis en schaatsen?).
- uitbreiding van het recreatieve fietsroutenetwerk.
- wandelen, spelen en picknicken voor omwonenden, studenten en werkenden.
- uitzicht op een groene holende omgeving rondom de ziekenhuizen.
- het behouden van bestaand groen.

Alles komt samen in 'Liniepark Rijnsweerd'.

"Liniepark Rijnsweerd" - schetsontwerp ter inspiratie. Deze flyer toont een selectie van het hele voorstel.

Dit voorstel is mogelijk gemaakt door Werkgroep Sandwijk Utrechts Landschap IVN De Bilt o.o. Vogelwacht Utrecht Bewonersvereniging Leefklimaat UtrechtsWeg en...?